

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (C. Guzun)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Societatea cu răspundere limitată „Iunitex”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Iunitex” împotriva Societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Societatea cu răspundere limitată „Iunitex” și a fost menținută hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 23 februarie 2017 SRL „Iunitex” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 21 decembrie 2016 a recepționat Decizia Comisiei SA „Apă-Canal Chișinău” nr. 251(11) din 07 decembrie 2016 cu privire la consumul fraudulos, la care a fost anexată factura fiscală seria AA nr. 6679379 din 09 decembrie 2016 „pentru consumul fraudulos” pe perioada din 04 noiembrie 2016 – 30 noiembrie 2016, în care sunt reflectați indicii de apă potabilă 444 m³ și canalizare 444m³, în total la 888m³ la suma de 12 233, 09 lei.

A indicat că în decizia nominalizată se menționează „...examinând Actul de depistare a consumului fraudulos întocmit de către reprezentantul Operatorului la data de 30 noiembrie 2016, Comisia pentru examinarea încălcărilor în evidența serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare a constatat faptul de consum fraudulos, comis de către SRL „Iunitex” la locul de consum din str. Mircea cel Bătrîn 2, or. Chișinău prin violarea integrității sigiliului aplicat la vana electrică, ceea ce constituie încălcarea regulilor de folosire a serviciului public de alimentare cu apă și anume a prevederilor pct. 65 lit. o),

d) și pct. 78, 79 al Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administrare a ANRE”.

Potrivit deciziei contestate, în temeiul pct. 125, 127 din Regulamentul sus-indicat, Comisia a decis: pentru perioada 04.11.2016 - 30.11.2016, volumul serviciului de alimentare cu apă și canalizare se va calcula conform formulei de calcul: $17,08 \text{ m}^3/\text{oră} \times 1 \text{ ore/zi} \times 26 \text{ zile} = 444 \text{ m}^3$.

Astfel, la data de 23 ianuarie 2017, SRL „Iunitex” a depus în adresa emitentului actului contestat cerere prealabilă, înregistrată sub nr. 20170/23432, prin care a solicitat anularea deciziei Comisiei pentru examinarea încălcărilor nr. 251 (11) din 07 decembrie 2016 cu privire la consumul fraudulos al apei, iar la data de 23 februarie 2017, prin e-mail, a fost expediat răspunsul prin care a fost respinsă cererea prealabilă.

Reieșind din conținutul deciziei contestate, consideră reclamantul că rezultă netemeinicia vădită a deciziei în cauză, or, în aceasta se menționează: „... examinînd Actul de depistare a consumului fraudulos întocmit de către reprezentantul Operatorului la data de 30 noiembrie 2016, Comisia pentru examinarea încălcărilor în evidența serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare a constatat faptul de consum fraudulos, comis de către SRL „Iunitex” la locul de consum din str. Mircea cel Bătrîn 2, or. Chișinău, prin violarea integrității sigiliului aplicat la vana electrică”. Deși a fost invocat „încălcarea în evidența serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare” totodată se face referire la „constatarea faptului de consum fraudulos”, exprimată prin ”violarea integrității sigiliului aplicat la vana electrică”, ceea ce constituie fapte contradictorii prin însuși sensul acestora.

Tot contradictorii a considerat reclamantul și faptele expuse în decizie ca presupuse încălcări în raport cu prevederile Regulamentului. În acest sens, a indicat că la data de 30 noiembrie 2016 la Centrul comercial din bd. Mircea cel Bătrîn 2, operatorul SA „Apă-Canal Chișinău” pentru înregistrarea indicilor de consum a apei, a pătruns în camera unde sînt instalate contoarele consumatorilor - coproprietarilor SRL „Iunitex” și SRL „Gurmandis”. Acces în camera cu contoare au ambii consumatori. Circumstanțele pătrunderii în camera cu contoare nu este cunoscută, decât după pătrundere în cameră, operatorul a informat administrația SRL „Iunitex” precum că la instalația sistemului de apă și canalizare, la conducta antiincendiară, la care este instalată sigila, unul din cele două fire de sîrmă este defectat și că, trebuie de schimbat pentru a evita apariția unor probleme. Tot atunci, SRL „Iunitex” a informat comisia că, ținînd cont de faptul că operatorii furnizorului se prezintă la obiecte fără avizare prealabilă, uneori, în lipsa persoanelor responsabile din partea ambilor consumatori, ușa la contoarele de apă, pentru a nu crea impedimente operatorilor, poate fi descuiată și de alte persoane din partea consumatorilor, ceea ce s-a întîmplat în ziua depistării cazului.

În acest context, a invocat că în calitatea sa de consumator are suspiciuni față de operator, luînd în considerație că ultimul nu a comunicat persoanei care a descuiat ușa la contoare, despre defecțiunea depistată. Între timp, a apărut la Centru persoana responsabilă a consumatorului care a mers cu operatorul în camera cu contoare unde ultimul a arătat sigila, la care un fir subțire de sîrmă era defectat, fapt confirmat prin imaginile foto efectuate de operator. Reieșind din informația expusă și situația reală, a considerat evident că, administrația a dat acordul la schimbul firului de sîrmă.

A explicat reclamantul că operatorul a întocmit un act, pe care s-au notificat circumstanțele procedurii afectării firului de sîrmă. Actul a fost întocmit în sala de comerț, în condiții nefavorabile pentru lucrul cu actele, motiv din care a fost prezentată doar partea verso a actului unde în rubrica „explicațiile consumatorului”, reprezentantul SRL „Iunitex” a indicat ce s-a întîmplat la sigilă și că deteriorarea a avut loc în circumstanțe necunoscute, că accesul este limitat doar pentru 2 consumatori.

A remarcat la acest capitol reclamantul că conținutul primei părți a actului nu a fost citit de reprezentantul consumatorului, iar luînd în considerație circumstanțele în care s-a întocmit și totodată, faptul că la sigila instalată pe conducta antiincendiară a fost defectat doar un fir, iar al doilea fir fiind integru, consideră că acest fapt exclude careva fraude grave, despre care s-a stabilit ulterior în actul întocmit ”de depistare a consumului fraudulos”. Or, în realitate, nu a avut loc nici un consum fraudulos, fapt care poate fi confirmat prin indicii reali ai contoarelor, iar în caz de necesitate, ar putea fi confirmată și prin ordonarea unei expertize de constatare tehnico-științifică.

A mai remarcat că, deoarece s-a constatat defectare doar a firului de la sigila conductei cu apă antiincendiară, a considerat reclamantul indiscutabil faptul depistării consumului fraudulos luînd în considerație că, nu a fost necesitate. Or, în baza circumstanțelor supra- menționate, întocmirea de către operator a Actului de depistare a consumului fraudulos, reprezintă un abuz în serviciu și o eroare pentru consumator, fapt confirmat prin însăși lipsa fraudei, adică neconstatarea faptului de consum fraudulos.

A solicitat SRL „Iunitex” anularea deciziei Comisiei SA „Apă-Canal Chișinău” pentru examinarea încălcărilor nr. 251 alin.(11) din 07 decembrie 2016 cu privire la consumul fraudulos al apei (f.d.3-6).

Prin hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea SRL „Iunitex” ca fiind neîntemeiată.

La data de 22 mai 2019, SRL „Iunitex” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin decizia din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de SRL „Iunitex” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 25 noiembrie 2019 SRL „Iunitex” a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră ilegală și neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, fapt care constituie o încălcare a prevederilor art. 432 alin. (2) lit. a) și c) CPC.

A invocat că la Centrul comercial al SRL „Iunitex”, amplasat pe bd. Mircea cel Bătrîn 2, mun. Chișinău, urma să aibă loc un incendiu, în perioada din 04 noiembrie 2016 – 30 noiembrie 2016, iar pentru stingerea acestuia, proprietarul trebuia să utilizeze apa din conducta antiincendiară în volum de 888m³, fapt negat de Detașamentul Pompieri și Salvatori Ciocana, prin scrisoarea nr. 290 din 12 iulie 2019.

Astfel, circumstanțele reale demonstrează lipsa consumului fraudulos, iar intenția de rea-credință a personalului operatorului este demonstrată prin eroarea comisă de acesta prin impunerea reprezentantului consumatorului de a semna Actul presupus de consum fraudulos. În caz contrar, consumatorul nu putea să recunoască fapta care nu există.

A susținut recurentul că în pofida circumstanțelor relatate, care neagă consumul fraudulos, atât prima instanță, cât și instanța de apel, au examinat superficial și neobiectiv cauza și au ajuns la concluzii greșite, calificând cererea de chemare în judecată și cererea de apel neîntemeiate și ilegale.

În consecință a considerat recurentul că, prin adoptarea hotărârilor judecătorești ilegale recurentului/consumatorului SRL „Iunitex” i-au fost încălcate dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000 și Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, decizia contestată a fost pronunțată la 01 octombrie 2019, adică după data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de către SRL „Iunitex” în raport cu materialele cauzei, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitatea cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității cererii de recurs constă în verificarea faptului,

dacă recursul se încadrează în cele prevăzute la art. 246 alin. (2) și 194 alin. (2) ale Codului administrativ.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

În conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1).

Conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit procesului-verbal al instanței de apel din 01 octombrie 2019, SRL „Iunitex”, reprezentat de Iulia Deleu, a fost prezent la ședința de judecată unde s-a dat citire dispozitivului deciziei din 01 octombrie 2019 și s-a explicat părților termenul de atac al acesteia (f.d. 100-102).

Prin recipisa semnată la data de 22 octombrie 2019 de către reprezentantul SRL „Iunitex”, Iulia Deleu se confirmă faptul că aceasta a recepționat copia deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 121).

Respectiv, termenul de 30 zile de declarare a recursului a început să curgă la 23 octombrie 2019, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel care a expirat la 22 noiembrie 2019, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, cererea de recurs depusă de către SRL „Iunitex”, reprezentat de Iulia Deleu, împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost depusă la data de 25 noiembrie 2019 (f.d. 120-131), cu depășirea termenului de 30 de zile.

În consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de către SRL „Iunitex” împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu se încadrează în termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei, 22 octombrie 2019, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin depunerea recursului la data de 25 noiembrie 2019, recurentul SRL „Iunitex” nu a respectat termenul legal de depunere, iar în consecință atrage declararea recursului, ca fiind inadmisibil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul a fost depus după expirarea termenului prevăzut de art. 245 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către SRL „Iunitex”.

În conformitate cu art. 193, 194 alin. (2), 230, 245, 246 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea cu răspundere limitată „Iunitex” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru